

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

ความหมาย

ภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ภาษีที่เก็บจากมูลค่าของสินค้า หรือบริการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิต และการจำหน่ายสินค้าหรือบริการชนิดต่างๆ

คำว่า 'ภาษีมูลค่าเพิ่ม' อันเป็นที่มาแห่งชื่อภาษีนิตหนึ่งหมายถึง มูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้น ฉะนั้นมูลค่าเพิ่มจึงมีค่าเท่ากับผลต่างระหว่างราคาสินค้าหรือบริการที่ผลิตหรือจำหน่าย กับราคาของสินค้าหรือบริการที่ซื้อมาเพื่อใช้ในการผลิตหรือในการจำหน่ายหรือบริการนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือราคาของสินค้า หรือบริการที่สูงขึ้นนี้เป็นเพราะผู้ประกอบการได้บวกค่าใช้จ่ายประเภทค่าจ้างสำหรับแรงงาน ค่าใช้จ่ายประเภทค่าเช่าสำหรับที่ดินหรือโรงงาน ค่าใช้จ่ายประเภทดอกเบี้ยสำหรับเงินทุน และผลกำไรสำหรับผู้ประกอบการเข้าป้อนนั่นเอง

สรุปได้ว่ามูลค่าเพิ่มนั้น แท้จริงแล้วก็คือ ผลรวมของผลตอบแทนปัจจัยการผลิตในรูปของค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และกำไร
(นรินทร์ ท่าหลวง, 2534)

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ซึ่งอาจหมายถึงผู้ประกอบการทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีชนิตบุคคล หรือนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

1.1. ผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 600,000 บาทต่อปี

1.2. ผู้ประกอบการที่ได้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายบางกรณี แต่มีความประสงค์จะขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. ผู้นำเข้า หมายถึง ผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่นซึ่งนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเพื่อการใด ๆ และให้หมายความรวมถึงการนำสินค้าที่ต้องเสียอากรขาเข้า ที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออกโดยมิใช่เพื่อส่งออกด้วย

3. ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ คือ

3.1. ในกรณีที่ผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร และได้ขายสินค้า หรือให้บริการ ในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระโดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ตัวแทนดังกล่าว

3.2. ในกรณีการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ถ้าภายหลังได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าหรือโอนสิทธิในบริการนั้นไปให้กับบุคคลที่มีชื่อการค้า สหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการดังกล่าว

3.3. ในกรณีสินค้านำเข้า ที่จำแนกประเภทไว้ ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากร ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดศุลกากร ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

3.3.1. ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

3.3.2. ผู้รับโอนสินค้า ถ้ามีการโอนสินค้านั้นดังกล่าว

3.4. ในกรณีที่มีการควบเข้ากัน ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้ที่ควบเข้ากัน และผู้ประกอบการใหม่

3.5. ในกรณีโอนกิจการ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้โอนและผู้รับโอน

(กรมสรรพากร, 2536)

ผู้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการต่างๆ ดังต่อไปนี้ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. การขายสินค้า

- 1.1. การขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี
- 1.2. การขายพืชผลทางการเกษตร
- 1.3. การขายสัตว์ไม่ว่าจะมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
- 1.4. การขายปุ๋ย
- 1.5. การขายปลาปน อาหารสัตว์
- 1.6. การขายยาหรือเคมีภัณฑ์สำหรับพืชหรือสัตว์
- 1.7. การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน
- 1.8. การขายสินค้าของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐบาลโดยไม่หัก

รายจ่าย

1.9. การขายสินค้า เพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศลในประเทศไทย ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น

1.10. การขายบุหรี่ยุติธรรมที่ผลิตโดยองค์การของรัฐบาล และผู้ขายที่มีชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบที่ผลิตสินค้าดังกล่าว

1.11. การขายสลากกินแบ่งของรัฐบาล สลากออมสินของรัฐบาล และ สลากบำรุงกาชาดไทย

1.12. การขายแสดมภ์ไปรษณีย์ แสดมภ์อากร หรือแสดมภ์อื่นของรัฐบาล เฉพาะที่ยังไม่ได้ใช้ในราคาไม่เกินมูลค่าที่ตราไว้

1.13. การบริจาคสินค้า ให้แก่

1.13.1. สถานพยาบาล และสถานศึกษาของราชการ

1.13.2. องค์การ หรือสถานสาธารณกุศล หรือแก่สถานพยาบาล และ สถานศึกษาอื่นนอกจากใน 1.13.1 ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

2. การให้บริการ

2.1. การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการและเอกชน

2.2. การให้บริการที่เป็นงานศิลปะและวัฒนธรรมในสาขานาฏศิลป์ สาขาดุริยางค์ศิลป์ และ สาขาคีตศิลป์

2.3. การให้บริการการประกอบโรคศิลป์ การสอบบัญชี การว่าความ หรือการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ทั้งนี้เฉพาะวิชาชีพที่มีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพอิสระนั้น

2.4. การให้บริการรักษายาบาลของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

2.5. การให้บริการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการ ในสาขาวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ที่มีใช้ทางธุรกิจ

2.6. การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์

2.7. การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน

2.8. การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น

2.9. การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ

2.10. การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร

2.11. การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศเฉพาะทางบก

2.12. การให้บริการเช่าสิ่งหาริมทรัพย์

2.13. การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีใช่เป็นการพาณิชย์หรือหารายได้

2.14. การให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐบาลโดยไม่หักรายจ่าย

2.15. การให้บริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศลในประเทศไทย ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น

2.16. การให้บริการสีข้าว

2.17. การขนส่งระหว่างประเทศ โดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศซึ่งตามกฎหมายของประเทศนั้น ยกเว้นภาษีทางอ้อมให้แก่ ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

2.18. การให้บริการสื่อสารทางวิทยุเกี่ยวกับการบินระหว่างประเทศ ทั้งนี้เฉพาะส่วนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้จัดบริการดังกล่าว

2.19. การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนด

3. การนำเข้า

3.1. การนำเข้าผลทางการเกษตร สัตว์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ปุ๋ย ปลาปน อาหารสัตว์ ยา หรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชและสัตว์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน

3.2. การนำเข้าสินค้า ที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าบางประเภท

สำหรับรายการยกเว้นตามรายการ 1.1 - 1.7 นั้น ผู้ประกอบการจะขอเลือกเข้ามาจดทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. อัตราภาษีร้อยละ 7 สำหรับการขายสินค้า หรือการให้บริการทุกประเภท รวมทั้งการนำเข้า (อัตราภาษีนี้ได้รวมภาษีท้องถิ่นไว้แล้ว)
 2. อัตราภาษีร้อยละ 1.5 สำหรับการขายสินค้า หรือการให้บริการในราชอาณาจักร ของผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี (อัตราภาษีนี้ได้รวมภาษีท้องถิ่นไว้แล้ว)
 3. อัตราภาษีร้อยละ 0 ใช้สำหรับการประกอบการดังต่อไปนี้
 - 3.1. การส่งออกสินค้า
 - 3.2. การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ โดยอากาศยาน หรือเรือเดินทะเล (ถ้าเป็นผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศจะได้รับอัตราศูนย์ เฉพาะกรณีในประเทศนั้นปฏิบัติตามนิติบุคคลไทยในทำนองเดียวกัน)
 - 3.3. การขายสินค้าหรือการให้บริการแก่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
 - 3.4. การขายสินค้าหรือการให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล
 - 3.5. การขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนด้วยกัน หรือระหว่างผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ไม่ว่าจะอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเดียวกันหรือไม่ รวมทั้งการขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้า ทัณฑ์บนกับผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก
- (กรมสรรพากร, 2534)

การคำนวณภาษี

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่ต้องคำนวณหาจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะต้องชำระ (หรือมีสิทธิได้รับคืน) เป็นรายเดือน ๆ ละ 1 ครั้งตามเดือนปฏิทิน ทั้งนี้ขึ้นกับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 การคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือนจะเป็นดังนี้

$$\text{ภาษีที่ต้องการชำระ} = \text{ภาษีขาย} - \text{ภาษีซื้อ}$$

หากผลการคำนวณเป็นลบ เกิดจากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ก็มีสิทธิได้รับคืนภาษี

ภาษีขาย หมายความว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เรียกเก็บ หรือพึงเรียกจากผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการ เมื่อขายสินค้าหรือรับชำระค่าบริการ หากภาษีขายเกิดขึ้นในเดือนใดก็เป็นภาษีขายของเดือนนั้น ไม่คำนึงว่าสินค้าที่ขายหรือบริการที่ให้นั้น จะซื้อหรือเป็นผลมาจากการผลิตในเดือนใดก็ตาม

ภาษีซื้อ หมายความว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้จ่ายให้กับผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เมื่อซื้อสินค้าหรือชำระค่าบริการ เพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตน (ทั้งที่เป็นวัตถุดิบ หรือสินค้าทุนประเภทเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ เป็นต้น) หากภาษีซื้อเกิดขึ้นในเดือนใดก็เป็นภาษีซื้อของเดือนนั้น ไม่คำนึงว่าสินค้าที่ซื้อมานั้นจะขายหรือนำไปใช้ในการผลิตในเดือนใดก็ตาม

สำหรับการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีนำเข้าสินค้าผู้นำเข้าต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 โดยคำนวณจากฐานที่ประกอบด้วยมูลค่าสินค้าบวกด้วยค่าประกันภัย และค่าขนส่งถึงด่านศุลกากรที่นำสินค้านั้นเข้าในราชอาณาจักร (ราคาซี.ไอ.เอฟ) บวกด้วยอากรขาเข้า บวกด้วยภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี) บวกด้วยภาษีและค่าธรรมเนียมในลักษณะทำนองเดียวกัน (ถ้ามี) และเมื่อได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว หากผู้นำเข้าเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งได้นำเข้าสินค้าเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนด้วยแล้ว ก็สามารถนำภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวมาถือเป็นภาษีซื้อในการคำนวณภาษีในเดือน นั้นได้ตามปกติ

2. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 จะต้องคำนวณเสียภาษีจากยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ในอัตราร้อยละ 1.5 ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการซื้อสินค้ามาขายหรือการรับบริการ จะนำมาหักหรือขอเครดิตออกจากภาษีที่ต้องชำระไม่ได้ แต่ให้ถือเป็นต้นทุนของสินค้าหรือรายจ่ายของกิจการ และการคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือนเป็นดังนี้

$$\text{ภาษีที่ต้องการชำระ} = \text{ยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายจากการขายสินค้าหรือให้บริการ} \times 1.5 \%$$

3. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 การคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือนจะใช้วิธีคำนวณทำนองเดียวกับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 แต่มีความแตกต่างกันในด้านภาษีขาย เนื่องจากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ส่งออกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 จากมูลค่าส่งออก ทำให้ภาษีขายมีค่าเป็น 0 ขณะที่ภาษีซื้อจะเกิดขึ้นตลอดเวลา ผลการ

คำนวณภาษีเป็นลบ เกิดจากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย จึงมีการคืนภาษีให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ เป็นผู้ส่งออกเท่ากับจำนวนภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน

(กรมสรรพากร, 2534)

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. แบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

แบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ภ.พ. 01 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.1 - ก.2)

2. กำหนดเวลาในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่รายรับ เกิดขึ้นจากการขายสินค้าหรือให้บริการทั่วไป จะต้องจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายดังต่อไปนี้

2.1. กรณีจะเริ่มประกอบการ หากประสงค์จะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนให้แจ้งการ ขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ทันที ก่อนวันเริ่มประกอบการ

2.2. กรณีผู้ประกอบการมีรายรับจากการประกอบกิจการไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี ซึ่งได้รับ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ต่อมาภายหลังมีรายรับเกิน 600,000 บาทต่อปี ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษี มูลค่าเพิ่มภายใน 30 วันนับแต่วันที่มียารับเกิน 600,000 บาท

2.3. กรณีผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีสิทธิเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้ ประสงค์จะขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ทันที

3. สถานที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการให้ยื่นแบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบ ภ.พ. 01 ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

3.1. กรณีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ (สพท. 1 - 8)

3.2. กรณีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงาน สรรพากรอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ เว้นอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3.3. กรณีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงานภาษีสรรพากรเขตพื้นที่บางละมุง (สพท.9) หรือหาดใหญ่(สพท.10) แล้วแต่กรณี

กรณีมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้สถานประกอบการที่เป็นสำนักงานใหญ่ เป็นผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยระบุว่ามิสาขาทั้งสิ้นกี่แห่ง

กรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดาและมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ หรือสำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ที่สถานประกอบการอันเป็นที่อยู่อาศัยตั้งอยู่ กรณีมิได้อยู่อาศัยที่สถานประกอบการแห่งใด ให้ผู้ประกอบการเลือกเอาสถานประกอบการใดเป็นสถานประกอบการเพื่อจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก็ได้

4. ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบ ภ.พ. 01 พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว จะมีการออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ. 20 หรือแบบ ภ.พ. 21) ให้ ซึ่งมีผลให้ผู้ประกอบการเป็น 'ผู้ประกอบการจดทะเบียน' ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ระบุไว้ในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นต้นไป

4.1. แบบ ภ.พ. 20 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.17) ผู้ประกอบการจดทะเบียน ที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ จะได้รับใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 20 ซึ่งมีพื้นสีขาว

4.2. แบบ ภ.พ. 21 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.18) ผู้ประกอบการจดทะเบียน ที่มีการคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากรายรับในแต่ละเดือนคูณด้วยอัตราร้อยละ 1.5 จะได้รับใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 21 ซึ่งมีพื้นสีเขียว

ในการออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เสียภาษีแต่ละประเภท เจ้าหน้าที่กรมฯ จะออกให้ตามจำนวนสถานประกอบการที่มีอยู่จริง ตามที่แจ้งไว้ใน ภ.พ. 01 ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องนำใบทะเบียนดังกล่าวไปแสดงไว้ ณ สถานประกอบการแต่ละแห่งในสถานที่ที่เห็นได้ง่ายและเปิดเผย

หากใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้ประกอบการต้องยื่นแบบคำขอรับใบแทนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ. 04 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.6) ต่อเจ้าหน้าที่กรมฯ ภายใน 15 วันนับแต่วันที่สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดเสียหาย ณ สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้

การเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการ เช่น มีการโอนกิจการ รับโอนกิจการ ย้ายสถานประกอบการ เปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เปิดสถานประกอบการเพิ่มเติม ปิดสถานประกอบการบางแห่ง หยุดประกอบการชั่วคราว ควบกิจการหรือเลิกประกอบกิจการ ผู้ประกอบการต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการต่างๆ

1. แบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

แบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ. 09 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.15 - ก.16)

2. กำหนดเวลาในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1. กรณีแจ้งเลิกประกอบกิจการ ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการพร้อมกับคืนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2. กรณีแจ้งเปลี่ยนรายการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ เช่น การเปลี่ยนแปลงประเภทของสินค้าหรือบริการของกิจการที่ประกอบเป็นส่วนใหญ่ การเปลี่ยนแปลงประเภทของการประกอบการ การเปลี่ยนแปลงการคำนวณภาษี การเพิ่มหรือลดสาขา การเปลี่ยนชื่อสถานประกอบการ ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

2.3. กรณีเปิดสถานประกอบการเพิ่มเติม ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันก่อนวันเปิดสถานประกอบการ

2.4. กรณีปิดสถานประกอบการบางแห่ง ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันนับแต่วันปิดสถานประกอบการพร้อมกับคืนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.5. กรณีแจ้งการย้ายสถานประกอบการ

2.5.1. สถานประกอบการใหม่อยู่เขตเดิม ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันก่อนวันย้ายสถานประกอบการ พร้อมกับคืนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของสถานประกอบการเดิมที่ได้จดทะเบียนฯ ไว้

2.5.2. สถานประกอบการใหม่อยู่ต่างเขต ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันก่อนวันย้ายสถานประกอบการ ณ สถานที่ที่จดทะเบียนฯ เดิม และหน่วยงานจดทะเบียนท้องที่ที่สถานประกอบการแห่งใหม่ตั้งอยู่ พร้อมกับคืนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของสถานประกอบการเดิมที่ได้จดทะเบียนฯ ไว้



2.6. กรณีแจ้งโอนกิจการ (ทั้งหมดหรือบางส่วน) ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภายใน 15 วันก่อนวันโอนกิจการ

2.7. กรณีแจ้งการรับโอนกิจการ ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภายใน 15 วันก่อนวันโอนกิจการ

2.8. กรณีแจ้งการควบกิจการ ให้ยื่นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วันนับแต่วันควบกิจการ และนิติบุคคลใหม่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภายใน 15 วันนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ

3. สถานที่แจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

1. ผู้ประกอบการที่มีสิทธิยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

เพื่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีสถานประกอบการหลายแห่ง และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1.1. ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่งตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดเดียวกัน ในกรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่ง ตั้งอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ถือว่า ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดเดียวกัน

1.2. ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่ง ซึ่งเป็นเพียงสถานที่ผลิตสินค้า หรือเก็บสินค้าเป็นประจำ โดยไม่มีการขายหรือให้บริการ ไม่มีการรับเงินหรือรับชำระราคา

1.3. ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่ง และสถานประกอบการบางแห่ง ให้ประกอบกิจการเฉพาะการผลิต การซื้อสินค้า หรือรับบริการ โดยไม่มีการขายสินค้า หรือให้บริการรวมอยู่ด้วย ซึ่งในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีจะมีเฉพาะภาษีซื้อไม่มีภาษีขาย หรือใช้เป็นทีประกอบกิจการ เฉพาะการขายสินค้า หรือให้บริการ โดยไม่มีการซื้อสินค้าหรือรับบริการรวมอยู่ด้วย ซึ่งในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี จะมีเฉพาะภาษีขายไม่มีภาษีซื้อ

1.4. ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งประกอบกิจการ

1.4.1. การธนาคาร

1.4.2. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

1.4.3. การรับประกันชีวิต หรือ การรับประกันวินาศภัย

1.4.4. กรณีอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควร

และประสงค์จะขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีรวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่ หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่แห่งใดแห่งหนึ่งสามารถทำได้ โดยยื่นแบบคำร้องขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน เพื่อขออนุมัติแก่กรมสรรพากรก่อน การอนุมัติหรือไม่อนุมัติจะแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนทราบต่อไป

เมื่อได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่แห่งใดแห่งหนึ่งแล้ว ก็ให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่แห่งนั้นเพียงแห่งเดียว

2. แบบคำร้องขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

แบบคำร้องขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ได้แก่ แบบ ภ.พ. 02 (ตัวอย่าง เอกสาร รูปที่ ก.3 - ก.4)

3. กำหนดเวลาในการขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

ผู้ประกอบการที่มีสิทธิขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน และประสงค์จะยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ให้ยื่นแบบคำร้องขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันได้ทันที

4. สถานที่ขอยื่นแบบคำร้องขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

สำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ในท้องที่ที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนประสงค์จะขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการที่เป็นสำนักงานใหญ่ หรือสาขาใดสาขาหนึ่งตั้งอยู่

กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการแห่งใหม่เพิ่มขึ้น และได้ยื่นแบบ ภ.พ. 09 แจ้งเพิ่มเติมสถานประกอบการแห่งใหม่แล้ว ให้ถือว่า สถานประกอบการแห่งใหม่ได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่ หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ซึ่งได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันไว้แล้วทันที โดยไม่ต้องยื่นแบบ ภ.พ. 02 อีก

กรณีและผู้ประกอบการจดทะเบียนแจ้งย้ายสถานประกอบการ ซึ่งได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันแล้ว ให้ถือว่าการอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ ณ สถานประกอบการแห่งใหม่ที่ได้ย้ายไปด้วย

กรณีและผู้ประกอบการจดทะเบียนประสงค์จะขอยกเลิกการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนแจ้งความประสงค์ ตามแบบคำร้องขอยกเลิกการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.5) ต่อสำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ในท้องที่ที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้รับอนุมัติ ให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.1. แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ. 30 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.19 - ก.20) ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 หรือ ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 โดยคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี กรณีเดือนภาษีใดมีจำนวนภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะได้รับคืนภาษี และสามารถใช้แบบ ภ.พ.30นี้เป็นคำขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้

1.2. แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ. 31 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.21 - ก.22) ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 โดยคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดขายสินค้าหรือบริการก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ในแต่ละเดือน

1.3. แบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ. 36 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.22 - ก.23) ใช้สำหรับผู้มีหน้าที่ 'นำส่ง' ภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

1.3.1. ผู้จ่ายเงินเมื่อจ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่

1.3.1.1. ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้า หรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราว

1.3.1.2. ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร

1.3.1.3. ผู้ประกอบการอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

1.3.2. ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ได้แก่ การรับโอนสินค้าหรือรับโอนสิทธิในบริการ ที่ได้มีการขายหรือการให้บริการ กับองค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ทั้งนี้ เฉพาะการขายสินค้าหรือการให้บริการดังกล่าวที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

1.3.3. ผู้ขายทอดตลาดซึ่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน

2. กำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1. แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ. 30 หรือ แบบ ภ.พ. 31) ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม(ถ้ามี) เป็นรายเดือนทุกเดือนภาษี ไม่ว่าจะมีการขายสินค้าหรือให้บริการในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม โดยยื่นแบบภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้แยกยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นรายสถานประกอบการ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากรให้ยื่นแบบรวมกัน ณ สถานประกอบการแห่งใดแห่งหนึ่ง ก็ให้ยื่นแบบ ณ สถานประกอบการที่ได้รับอนุมัตินั้น

2.2. แบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ. 36) ผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มต้องยื่นแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มภายในกำหนดเวลา ดังนี้

2.2.1. กรณีนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามข้อ 1.3.1 และข้อ 1.3.3ให้นำส่งภาษีภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินให้ผู้ประกอบการตามข้อ 1.3.1 หรือผู้ประกอบการจดทะเบียนตามข้อ 1.3.3 แล้วแต่กรณี

2.2.2. กรณีนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามข้อ 1.3.2ให้นำส่งภาษีภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับโอน

3. สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.1. เขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นแบบ ณ สำนักงานสรรพากรเขตท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

3.2. เขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นแบบ ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

การขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ผู้มีสิทธิขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.1. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายหรือมีเครดิตภาษีเหลือในแต่ละเดือน

1.2. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีไว้เกิน หรือผิด หรือซ้ำ

1.3. ผู้นำเข้า ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนได้นำสินค้าที่มีไซเพื่อธุรกิจ หรือ ผู้นำเข้าที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดรายรับ นำเข้าสินค้า โดยมีข้อโต้แย้งตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือเป็นคดีในศาลต่อมามีคำวินิจฉัยข้อโต้แย้ง หรือคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีภาษีชำระเกินไว้

1.4. ผู้นำเข้า ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนได้นำเข้าสินค้าที่มีไซเพื่อธุรกิจ หรือ ผู้นำเข้าที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดรายรับ นำเข้าสินค้าได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว และต่อมาได้ส่งสินค้ากลับออกไป โดยมีสิทธิได้รับคืนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

1.5. ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายกำหนด คือ

1.5.1. บุคคลผู้รับโอนสินค้า หรือบริการ จากองค์กรบางประเภท เช่น องค์การสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต ซึ่งได้ซื้อสินค้าหรือบริการ โดยเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0

1.5.2. ผู้ขายทอดตลาดหลักทรัพย์ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

1.5.3. ผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการให้กับผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรซึ่งได้เข้ามาประกอบกิจการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และไม่มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.5.4. ผู้จ่ายค่าบริการ ให้กับผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ได้นำส่งภาษีไว้เกิน หรือผิด หรือซ้ำ

1.5.5. ผู้ไม่มีหน้าที่เสียภาษีแต่ได้เสียภาษี

2. แบบคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1. แบบ ภ.พ. 30

2.1.1. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียน ได้ยื่นแบบภ.พ. 30 ภายในเวลาดำหนด โดยมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย หรือมีเครดิตภาษีที่เหลือจากการคำนวณภาษีในเดือนนั้น และมีความประสงค์จะขอคืนภาษีเป็นเงินสด ขอคืนเงินผ่านทางธนาคาร หรือนำเครดิตภาษีที่เหลืออยู่ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดจากเดือนที่คำนวณภาษีนั้นโดยแสดงความประสงค์ในการขอคืนเงินภาษีว่าต้องการ

2.1.1.1. ขอคืนภาษีเป็นเงินสด

2.1.1.2. ขอคืนภาษีโดยให้นำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารฯ ผู้ประสงค์จะขอคืนโดยให้นำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ต้องเปิดบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวัน โดยใช้ชื่อบัญชีว่า 'บัญชีเงินฝากเพื่อรับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของ...(ชื่อผู้ขอคืน)...' และผู้เปิดบัญชีต้องมีอำนาจผูกพันนิติบุคคลหรือเป็นเจ้าของกิจการนั้น บัญชีเงินฝากดังกล่าว ต้องให้ผู้จัดการธนาคาร หรือพนักงานผู้มีอำนาจลงนามผูกพันธนาคารเป็นผู้รับรองว่าเป็นของผู้ขอคืนโดยแท้จริง ผู้ขอคืนต้องยื่นคำขอให้นำเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่รับคืนเข้าบัญชีเงินฝาก พร้อมคำรับรองการเปิดบัญชีเงินฝากเพื่อรับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากธนาคาร ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอหรือสำนักงานสรรพากรเขตท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

2.1.1.3. ขอนำภาษีที่ชำระเกินในเดือนนี้ไปใช้ในเดือนถัดไป ผู้ขอคืนสามารถนำยอดภาษีที่ชำระเกินไปใช้ในเดือนถัดไปจากเดือนที่ชำระเกินไปใช้เท่านั้น ห้ามนำไปใช้ในเดือนอื่น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้ประกอบการ และถ้าเป็นนิติบุคคลต้องประทับตราสำคัญของนิติบุคคลด้วย

2.1.2. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ยื่นแบบ ภ.พ. 30 เกินกำหนดเวลา และมีภาษีเกินต้องรับคืน ผู้ประกอบการสามารถใช้แบบ ภ.พ. 30 เป็นคำร้องขอคืนได้เช่นเดียวกับภ.พ. 30 ที่ยื่นภายในเวลากำหนด

2.1.3. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพิ่มเติม และมีภาษีเกินต้องรับคืน ผู้ประกอบการสามารถใช้แบบ ภ.พ. 30 ฉบับยื่นเพิ่มเติมนั้นเป็นคำร้องขอคืนภาษีได้ แต่จะเลือกขอคืนโดยขอนำภาษีที่ชำระเกินไปใช้ในเดือนถัดไปไม่ได้ ต้องขอคืนเป็นเงินสดเท่านั้น

การยื่นแบบ ภ.พ. 30 เป็นคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ต้องแนบหลักฐานใดทั้งสิ้น แต่ต้องมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย รายงานสินค้าและวัตถุดิบ ใบกำกับภาษีซื้อ และใบกำกับภาษีขาย เก็บไว้ที่สถานประกอบการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมฯ ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

2.2. แบบ ค. 10 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.33)

2.2.1. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียน ไม่ได้นำเครดิตภาษีที่เหลืออยู่ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป ผู้ประกอบการจะยกเครดิตภาษีดังกล่าว ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไปไม่ได้ แต่สามารถขอคืนเครดิตที่เหลืออยู่นั้นได้โดยใช้แบบ ค. 10 และขอคืนเป็นเงินสด

2.2.2. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดรายรับ ที่เสียภาษีไว้เกิน หรือผิด หรือซ้ำ

2.2.3. การขอคืนภาษีกรณีอื่นๆ ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การใช้แบบ ภ.พ. 30 เป็นคำร้องขอคืนภาษี เช่นการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เสียภาษีไว้เกิน หรือผิด หรือซ้ำ เป็นต้น

3. กำหนดเวลาในการยื่นแบบคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.1. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนขายสินค้าหรือให้บริการ หรือผู้ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีภาษีที่จะได้รับคืนให้ยื่นคำร้องภายใน 3 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีสำหรับเดือนภาษีเดือนนั้น หรือนับแต่วันที่ชำระภาษี

3.2. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นผู้นำสินค้าที่มีไซเพื่อธุรกิจ หรือเป็นผู้นำเข้าซึ่งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย ที่มีข้อโต้แย้งตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือเป็นคดีในศาล ให้ยื่นคำร้องภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ได้นัดแจ้งคำวินิจฉัยข้อโต้แย้งอากรขาเข้าเป็นหนังสือ หรือนับแต่วันที่มิคำพิพากษาของศาลซึ่งคดีถึงที่สุด

4. สถานที่ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

4.1. สำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

4.2. สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัดแล้วแต่กรณี

4.3. กรณีผู้ขอคืนมีไซผู้ประกอบการจดทะเบียนให้ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่ผู้ขอคืนมีภูมิลำเนา

4.4. กรณีผู้ขอคืนมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้แยกยื่นคำร้องเป็นรายสถานประกอบการ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากรให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีร่วมกัน ให้ยื่นคำร้องรวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่ได้รับอนุมัติ

การแจ้งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

หน่วยงานของกรมสรรพากร จะพิจารณาคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับว่าประเด็นขอคืนชัดเจน หรือไม่ชัดเจน แล้วดำเนินการพิมพ์หนังสือแจ้งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มส่งไปให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนทางไปรษณีย์

1. หนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.1. แบบ ภ.พ. 72 กรณีแบบ ภ.พ. 30 เป็นแบบคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.2. แบบ ภ.พ. 72.1 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.25 - ก.26) กรณีแบบ ภ.พ. 30 เป็นแบบคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.3. แบบ ค. 20 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.34 - ก.35) กรณีแบบ ค. 10 เป็นแบบคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร

2. กำหนดเวลาและสถานที่รับคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ขอคืนนำหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่กรมสรรพากรส่งให้มาขอรับเงินภายในเวลา 1 เดือน นับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งคืนภาษี ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในหนังสือฉบับนั้น

กรณีขอคืนภาษีโดยให้นำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารฯ ผู้ขอคืนต้องเบิกถอนเงินจากบัญชี ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ธนาคารนำเงินเข้าบัญชี

หากผู้ขอคืนได้รับหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วต่อมาหนังสือนั้นชำรุดหรือสูญหาย ผู้ขอคืนภาษีสามารถยื่นคำร้องขอสำเนาหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม แบบ ค. 30 ได้ ณ สำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี

การแจ้งประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมฯ ที่พิจารณาพบว่าการเสียภาษีของผู้ประกอบการจดทะเบียนรายใดผิดปกติ เจ้าหน้าที่กรมฯ จะทำการตรวจสอบ เมื่อพบข้อผิดพลาดใด ๆ ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าหน้าที่จะดำเนินการพิมพ์หนังสือแจ้งประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มไปยังผู้ประกอบการจดทะเบียนทางไปรษณีย์

1. หนังสือแจ้งประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.1. แบบ ภ.พ. 73 กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7 %

1.2. แบบ ภ.พ. 73.1 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.27 - ก.28) กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7

1.3. แบบ ภ.พ. 74 กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 1.5 %

1.4. แบบ ภ.พ. 74.1 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.29 - ก.30) กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5

1.5. แบบ ภ.พ. 75 กรณีเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบภ.พ.36

1.6. แบบ ภ.พ. 75.1 (ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.31 - ก.32) กรณีเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบภ.พ. 36

2. กำหนดและสถานที่ชำระเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ถูกประเมินให้นำหนังสือแจ้งประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่กรมสรรพากรส่งให้มาชำระเงินภายในเวลาที่กำหนด ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในหนังสือฉบับนั้น

การแจ้งรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่อาคาร

1. การเฉลี่ยภาษีซื้อ ที่จะนำมาหักออกจากภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ประกอบการจดทะเบียนได้นำสินค้าหรือบริการที่ได้มาหรือได้รับมา ในการประกอบการของตนไปใช้หรือจะใช้ในกิจการทั้งสองประเภท ถ้าสามารถแยกได้อย่างชัดเจนว่าภาษีซื้อที่เกิดจากสินค้าหรือบริการดังกล่าว เป็นภาษีซื้อของกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ถือเป็นภาษีซื้อของกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นๆ แต่ถ้าไม่สามารถแยกได้อย่างชัดเจนว่าภาษีซื้อที่เกิดจากสินค้าหรือบริการดังกล่าวเป็นภาษีซื้อของกิจการประเภทใดให้เฉลี่ยภาษีซื้อ กรณีภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและเพื่อการอื่นให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนเฉลี่ยภาษีซื้อดังกล่าว โดย

1.1. ให้ประมาณการการใช้พื้นที่อาคารเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และเพื่อการอื่น โดยให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนเฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของประมาณการการใช้พื้นที่อาคารดังกล่าว และให้นำภาษีซื้อที่เฉลี่ยได้ตามส่วนของประมาณการการใช้พื้นที่อาคาร เพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเองซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หักออกจากภาษีขาย ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนเฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของประมาณการการใช้พื้นที่อาคาร ตั้งแต่เดือนภาษีแรกที่มีภาษีจากการก่อสร้างอาคารเกิดขึ้นถึงเดือนภาษีก่อนมีการใช้พื้นที่อาคาร

1.2. เมื่อการก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนปฏิบัติ ดังนี้

1.2.1. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนยังมิได้ใช้พื้นที่อาคาร หรือได้ใช้พื้นที่อาคารตรงตามที่ได้ประมาณการไว้หรือได้ใช้พื้นที่อาคารแล้ว แต่ยังไม่เกินกว่าที่ได้ประมาณการไว้ในแต่ละส่วน ผู้ประกอบการจดทะเบียนไม่ต้องปรับปรุงภาษีซื้อที่เฉลี่ยได้

1.2.2. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนใช้พื้นที่อาคาร ไม่ตรงตามที่ได้ประมาณการไว้ในครั้งแรก ในเดือนภาษีใด อันเป็นเหตุให้ภาษีซื้อเปลี่ยนแปลงไป ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนคำนวณภาษีซื้อที่หักได้จริงตามส่วนของการใช้พื้นที่อาคาร เพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และให้ปรับปรุงภาษีซื้อที่ได้นำมาหักออกจากภาษีขายแล้ว

1.3. การปรับปรุงภาษีซื้อ ให้กระทำในเดือนภาษีแรกที่ได้ใช้พื้นที่อาคาร ไม่ตรงตามที่ได้ประมาณการไว้ โดยให้ปรับปรุงตั้งแต่เดือนภาษีแรกที่มีภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคารเกิดขึ้น ถึงเดือนภาษีก่อนเดือนภาษีที่ได้ใช้พื้นที่อาคารดังกล่าวดังนี้

1.3.1. กรณีภาษีซื้อที่เฉลี่ยได้ และได้นำมาหักออกจากภาษีขายแล้วมีจำนวนเกินกว่าภาษีซื้อที่หักได้จริง ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนชำระภาษีซื้อส่วนที่เกินนั้น พร้อมกับยื่นแบบแสดงราย

การภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นรายเดือนภาษีทุกเดือน เดือนละ 1 ฉบับ ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือน ภาษีที่มีการปรับปรุงภาษีซื้อ

1.3.2. กรณีภาษีซื้อที่เฉลี่ยได้ และได้นำมาหักออกจากภาษีขายแล้วมีจำนวนน้อยกว่า ภาษีซื้อที่หักได้จริง ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนยื่นคำร้องขอคืนภาษีซื้อส่วนที่ขาดนั้น

1.4. ภายในกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์ หากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคารภายหลังจากที่ได้ใช้พื้นที่อาคารตรงตามที่ได้ประมาณการ อันเป็นเหตุให้ภาษีที่เฉลี่ยได้ตามส่วนของการใช้พื้นที่อาคาร เพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็น กิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเปลี่ยนแปลงไป ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนปรับปรุงภาษีซื้อ ตามที่คำนวณภาษีซื้อที่หักได้จริงตามส่วนของการใช้พื้นที่อาคารเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่เกิดขึ้นจริง การปรับปรุงภาษีซื้อ ให้กระทำทุกครั้งใน เดือนภาษีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคาร

1.5. การปรับปรุงภาษีซื้อ ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องรับผิดชอบเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

2. แบบแจ้งรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่อาคาร

2.1. แบบแจ้งรายการประมาณการการใช้พื้นที่อาคาร ได้แก่ ภ.พ. 05.1

(ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.7 - ก.8)

2.2. แบบแจ้งวันที่ก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์ ได้แก่ ภ.พ. 05.2

(ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.9 - ก.10)

2.3. แบบแจ้งรายการเริ่มใช้อาคาร ได้แก่ ภ.พ. 05.3

(ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.11 - ก.12)

2.4. แบบแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคาร ได้แก่ ภ.พ. 05.4

(ตัวอย่างเอกสาร รูปที่ ก.13 - ก.14)

3. กำหนดเวลาในการแจ้งรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่อาคาร

3.1. แบบแจ้งรายการประมาณการการใช้พื้นที่อาคาร ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เริ่มทำ การก่อสร้าง หรือวันที่ได้รับอนุมัติให้ทำการก่อสร้างอาคาร แล้วแต่วันใดจะเกิดก่อน

3.2. แบบแจ้งวันที่ก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ก่อสร้างอาคาร เสร็จสมบูรณ์

3.3. แบบแจ้งรายการเริ่มใช้อาคาร ภายใน 30 วันนับแต่วันเริ่มใช้อาคารทั้งหมด หรือบาง ส่วน

3.4. แบบแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคาร ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการ
เปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคาร

4. สถานที่แจ้งรายการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่อาคาร
สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย